

Promlčení a výkon rozhodnutí

Právo oprávněných (spoluvlastníků) domáhat se výkonu rozhodnutí ukládajícího povinnost trpět užívání společné věci stanoveným způsobem promlčení nepodléhá.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 26 Cdo 166/2014, ze dne 23.9.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněných a) L. E., bytem v P., b) L. Š., bytem v R., c) M. H., bytem v P., d) A. K., e) B. G., bytem v P., f) Ing. D. K., bytem v P., oprávněné d-f zastoupeny JUDr. V.Z., advokátem se sídlem v P., proti povinným 1) MUDr. A. M., bytem v P., 2) MUDr. I. N., bytem v P., 3) MUDr. L. M., bytem v P., zastoupeným JUDr. Ing. I.R., advokátem se sídlem v B., pro vymožení nezastupitelného plnění, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 35 E 299/2005, o dovolání povinných proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. srpna 2013, č. j. 54 Co 311/2013-216, tak, že dovolání povinných se zamítá.

Z odůvodnění:

Původní oprávnění a) J. E., b) A. K., roz. E., c) B. E., a d) D. K., roz. E., se návrhem ze dne 4. 3. 2005 domáhali nařízení výkonu rozhodnutí pro splnění jiné povinnosti uložením pokuty povinným ve výši 50.000 Kč podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 10. 1990, sp. zn. 24 C 274/86, který byl změněn rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 1995, č. j. 21 Co 126/91-298, jímž bylo rozhodnuto o způsobu užívání rodinného domu v P. – K. se zastavěným pozemkem a zahradou, zapsanými na listu vlastnictví č. 954 tehdejší evidence nemovitostí pro katastrální území K. Návrh odůvodnili tím, že povinní přes řadu písemných upozornění nerespektují způsob užívání nemovitostí stanovený exekučním titulem, neboť užívají část zahrady oprávněných, brání v údržbě příjezdové cesty k plechové garáži oprávněných a v provedení údržby a opravy této garáže, pro skladování svých věcí užívají společné prostory sklepa a jednu místnost ve sklepě, která má být společná, si povinní uzamkávají.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 6. 5. 2005, č. j. 35 E 299/2005-11, nařídil podle shora uvedených exekučních titulů „za porušení povinnosti užívat nemovitosti specifikované v uvedených rozsudcích“ výkon rozhodnutí, kterým uložil povinným pokutu ve výši 48.000 Kč.

K odvolání povinných Městský soud v Praze usnesením ze dne 17. 8. 2005, č. j. 28 Co 336/2005-28, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o povinnosti povinných nahradit oprávněným náklady odvolacího řízení s odůvodněním, že podmínky pro nařízení výkonu stanovené v § 351 o. s. ř. byly splněny a výše této pokuty 48.000 Kč odpovídá kritériím zákonem požadovaným.

Dovolání povinných proti tomuto usnesení odvolacího soudu bylo odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2008, č. j. 20 Cdo 2233/2006-54, s odůvodněním, že právní závěr odvolacího soudu, že při nařízení výkonu rozhodnutí soud nezkoumá, zda a v jaké míře povinný splnil povinnost uloženou mu exekučním titulem či nikoli (a že v tomto směru vychází pouze z tvrzení oprávněného), je v souladu s ustálenou soudní praxí, jež dovodila, že tato okolnost je uplatnitelná a že o ní přísluší rozhodovat až v řízení o zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř.

K dalšímu návrhu oprávněných na uložení pokuty ze dne 3. 8. 2010 Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 8. 11. 2010, č. j. 35 E 299/2005-76, „nařídil výkon rozhodnutí podle vykonatelného

rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 10. 1990, sp. zn. 24 C 274/86, ve znění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 1995, č. j. 21 Co 126/91-298, za porušení povinnosti užívat nemovitosti specifikované v nyní uvedených rozsudcích“ a uložil povinným pokutu ve výši 50.000 Kč.

Odvolání povinných proti tomuto usnesení soudu prvního stupně Městský soud v Praze usnesením ze dne 27. 1. 2011, č. j. 54 Co 29/2011-89, odmítl s odůvodněním, že soud při nařízení výkonu vychází z tvrzení oprávněných a rozhoduje zpravidla bez nařízení jednání, aniž by zjišťoval stanovisko povinných, a že námitka, že právo oprávněných není porušováno, a námitka promlčení nároku jsou důvody, pro které může být výkon rozhodnutí zastaven (§ 268 o. s. ř.), ale pro jeho nařízení nemají právní význam.

Obvodní soud pro Prahu 4 následně (poté, co usnesením ze dne 16. 9. 2011, č. j. 35 E 299/2005-159, rozhodl o procesním nástupnictví tak, že v řízení bude na místě oprávněného a) J. E., dále pokračováno s L. E., L. Š., a M. H.) usnesením ze dne 6. 12. 2011, č. j. 35 E 299/2005-178, zamítl návrh povinných na zastavení výkonu rozhodnutí.

K odvolání povinných Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 12. 2012, č. j. 54 Co 66/2012-191, usnesení soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soudu prvního stupně vytkl, že se nezabýval námitkou povinných o promlčení nároku.

Obvodní soud pro Prahu 4 poté usnesením ze dne 19. 4. 2013, č. j. 35 E 299/2005-194, návrh na zastavení výkonu rozhodnutí opět zamítl. Zjistil, že není zajištěno užívání východní části zahrady (vyjma skleníku povinných) pouze oprávněnými, když část této zahrady již řadu let užívají povinní, ani společné užívání sklepní místnosti pod schody při vstupu do sklepa vlevo, která je povinnými uzamčena. Proto dovedl, že způsob užívání nemovitostí podle exekučních titulů není dodržován, a nejsou tak splněny podmínky pro to, aby výkon rozhodnutí byl zastaven. Námitku promlčení práva přiznaného oprávněným exekučním titulem vznesenou povinnými neshledal s odkazem na ustanovení § 110 odst. 1 věta první zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), důvodnou. V dané věci exekuční titul nabyl právní moci a stal se vykonatelným dne 8. 3. 1995, 10letá promlčecí doba začala běžet dnem následujícím, návrh na nařízení výkonu rozhodnutí byl podán před jejím uplynutím dne 4. 3. 2005, přičemž řízení o výkon rozhodnutí tímto návrhem zahájené stále pokračuje, neboť k jeho zastavení nedošlo.

K odvolání povinných Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 8. 2013, č. j. 54 Co 311/2013-216, ve vztahu k oprávněným ad a) a ad c) usnesení soudu I. stupně zrušil a řízení vůči nim zastavil, ve vztahu k ostatním účastníkům jej potvrdil. Odvolací soud dospěl k závěru, že nárok není promlčen, neboť povinnost vyplývající z exekučního titulu trvá stále při nezměněném vlastnictví a k jejímu porušení může dojít i po mnoha letech, proto se nemůže promlčecí doba podle ust. § 110 odst. 1 obč. zák. počítat od právní moci vykonávaného rozsudku, ale při případném následně opakovaném porušení právě od tohoto porušení. Ztotožnil se se závěrem soudu prvního stupně, že povinní porušují exekuční titul tím, že užívají část východní částí zahrady, která má být užívána pouze oprávněnými, a že výlučně užívají sklepní místnost pod schody vlevo, jež má být užívána společně, proto neshledal důvod k zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 o. s. ř.

Proti usnesení odvolacího soudu podali povinní včasné dovolání, jež mají za přípustné ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. s odůvodněním, že v dovolání rozvedené otázky procesního i hmotného práva nebyly v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešeny anebo jsou rozhodovány rozdílně. Dovolatelé jsou toho názoru, že bylo-li právo přiznáno pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, promlčuje se ve smyslu ustanovení § 110 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku za deset let ode dne, kdy mělo být podle takového rozhodnutí plněno. Dále namítají s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. 22 Cdo 4116/2009, nevykonatelnost části

rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 10. 1990, sp. zn. 24 C 274/86 (ve výrocích III. a IV.), neboť v nich v rozporu s judikaturou není uložena spoluvlastníku vyloučenému z užívání povinnost výlučné užívání druhých strpět. Nesouhlasí ani se závěrem odvolacího soudu, že porušují způsob užívání stanovený exekučním titulem. Poslední námitka povinných směřuje ke skutečnosti, že nikdo z oprávněných v předmětné nemovitosti nebydlí, a nařizováním výkonu rozhodnutí tak pouze zneužívají svých oprávnění podle exekučního titulu. Navrhli, aby Nejvyšší soud napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. čl. II bod 2. zákona č. [293/2013](#) Sb. – dále opět jen „o. s. ř.“), a zjistil, že dovolání bylo podáno včas, subjektem k tomu oprávněným – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění podmínky advokátního zastoupení (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.). Dovolání je přípustné, neboť otázka promlčení exekučního titulu, jímž je stanoven způsob užívání nemovitosti jejími spoluvlastníky, nebyla dosud výslovně řešena, není ale důvodné.

Právní poměry účastníků, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, dovolací soud posuzoval podle dosavadních právních předpisů (§ 3028 odst. 1, 3 věta první zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, § 243f odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 100 odst. 2 věta první obč. zák. se promlčují všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického.

Podle ustanovení § 110 odst. 1 obč. zák. věta první bylo-li právo přiznáno pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, promlčuje se za deset let ode dne, kdy mělo být podle rozhodnutí plněno.

Podle ustanovení § 139 odst. 2 obč. zák. o hospodaření se společnou věcí rozhodují spoluvlastníci většinou, počítanou podle velikosti podílů. Při rovnosti hlasů, nebo nedosáhne-li se většiny anebo dohody, rozhodne na návrh kteréhokoliv spoluvlastníka soud.

Podle ustanovení § 351 odst. 1 o. s. ř. ukládá-li vykonávané rozhodnutí jinou povinnost, uloží soud za porušení této povinnosti povinnému pokutu až do výše 100 000 Kč. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu soud na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud výkon rozhodnutí nebude zastaven. Pokuty připadají státu.

V projednávané věci je exekučním titulem rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 10. 1990, sp. zn. 24 C 274/86, který byl změněn rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 1995, č. j. 21 Co 126/91-298. Rozsudkem odvolacího soudu byl upraven způsob užívání rodinného domu v P. – K. se zastavěným pozemkem a zahradou, vše zapsáno na listu vlastnictví č. 954 tehdejší evidence nemovitostí pro katastrální území K., oprávněnými (žalobci) a povinnými (žalovanými) jako podílovými spoluvlastníky uvedených nemovitostí tak, že bylo určeno, jakou část domu a pozemků užívají výlučně žalobci, jaké části těchto nemovitostí užívají výlučně žalovaní a které prostory v domě a které části pozemků jsou všichni účastníci oprávněni užívat společně s tím, že takto stanovený způsob užívání nemovitostí jsou všichni účastníci povinni vzájemně trpět. Tento rozsudek nabyl právní moci a stal se vykonatelným dne 8. 3. 1995.

Exekučním titulem byla provedena úprava užívání společné věci jejími spoluvlastníky ve smyslu § 139 odst. 2 obč. zák. a to na dobu neurčitou (k závěru, že pojem „hospodaření se společnou věcí“ zahrnuje i její užívání spoluvlastníky srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 1999, sp. zn. 22 Cdo 2528/98, publikovaný pod č. 31/2000 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Žalobou na úpravu užívání společné věci je realizován výkon vlastnického (spoluvlastnického) práva, které nepodléhá promlčení (§ 100 odst. 2 obč. zák.). Jestliže bylo o způsobu užívání rozhodnuto exekučním

titulem, má tak vymáhané právo původ ve vlastnickém právu. Proto lze uzavřít, že ani právo oprávněných (spoluvlastníků) domáhat se výkonu rozhodnutí ukládajícího povinnost trpět užívání společné věci stanoveným způsobem promlčení nepodléhá (srov. obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2007, sp. zn. 20 Cdo 1424/2007).

Tento závěr koresponduje i se soudní judikaturou a odbornou literaturou, podle nichž je-li povinnost něco trpět nebo něčeho se zdržet uložena na blíže nespécifikovanou dobu, konformním jednáním povinného (ať již dobrovolným nebo vynuceným v důsledku dříve provedeného výkonu rozhodnutí) není titul konzumován a nepozbývá způsobilost být titulem výkonu rozhodnutí. Poruší-li povinný uloženou povinnost kdykoliv v budoucnu (např. poté, co výkon rozhodnutí byl zastaven), může oprávněný podat nový návrh na nařízení výkonu téhož rozhodnutí, aniž by se musel proti povinnému domáhat nového rozhodnutí v nalézacím řízení (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2660/2013, nebo též Kurka, V., Drápal, L., Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Linde Praha, a.s., 2004, strana 723).

Rozhodnutí odvolacího soudu je tak z pohledu právní otázky otevřené dovolacímu přezkumu v konečném důsledku správné.

Důvodná není ani námitka povinných o nevykonatelnosti exekučního titulu. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 1995, č. j. 21 Co 126/91-298, byl nejenom zcela konkrétně a určitě vymezen způsob užívání nemovitostí, ale byla jím zároveň uložena všem účastníkům povinnost takto stanovený způsob užívání vzájemně trpět (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. 22 Cdo 4116/2009).

Zpochybňují-li dovolatelé závěr odvolacího soudu, že exekučním titulem určený způsob užívání nemovitosti porušují, jde o námitky směřující proti zjištěnému skutkovému stavu, které nejsou podle současné právní úpravy způsobitelným dovolacím důvodem (viz § 241a odst. 1 o. s. ř. a contrario).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší soud proto – aniž ve věci nařídil jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.) – dovolání zamítl [§ 243d písm. a) o. s. ř.].

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)